

DABS *tunes*

UITGAVE SEPTEMBER 2002

NUMMER 3

UITGAVE VAN DUTCH ASSOCIATION OF BARBERSHOP SINGERS

Muziekschool nog zonder barbershop

De mannen van CRASH zongen wat ze konden in de Muziekschool Dijk en Waard te Heerhugowaard, maar dat leverde niet de gehoopte belangstelling op van jonge muzikaleerlingen voor barbershop. PR-officer Mart Vegelien had er werkelijk alles aan gedaan om in stad en omstreken te laten weten dat er zaterdag 31 augustus een barbershop-promotie-dag werd gehouden, maar de doelgroep liet het afweten.

Vegelien echter laat het er niet bij zitten. 'Mogelijk hebben we het tijdstip verkeerd gekozen', evalueert hij achteraf. 'Maar in april volgend jaar heeft de Muziekschool de jaarlijkse open dag en dat is zeker een gelegenheid waarop wij ons weer kunnen presenteren.'

Ontwerp Dion van Rijswijk gekozen als conventielogo

Ruim honderd bezoekers van de DABS- site op Internet hebben bepaald dat Dion van Rijswijk (kwartet Unlimited) de winnaar moet zijn van de ontwerpwedstrijd voor een logo voor de conventie in november. Het bestuur van DABS en het conventieteam hebben zich geschaard achter deze beslissing.

Tot het laatste moment is het een nek-aan-nek-race gebleven tussen het ontwerp van Van Rijswijk en dat van Bert Gerritsen (kwartet CRASH). De overwegingen om bijgaand logo te kiezen waren: fris, transparant ontwerp, dat bovendien de twee hoogtepunten van DABS in dit jaar weergeeft: het 15-jarig bestaan en de conventie.

Bestuur en conventieteam bedanken

alle inzenders voor hun medewerking en hun inzet. De response op de site is een duidelijk teken van de betrokkenheid van barbershoppend Nederland bij hun hobby.

Computer houdt uitslagen bij op conventie

Een nieuw computerprogramma maakt het tijdens de conventie van november mogelijk om de meest gezongen competitiesongs over een aantal jaren op een rij te krijgen. Het is niet de allerbelangrijkste functie, maar het voorbeeld laat zien dat op de conventie een geavanceerd programma wordt toegepast, dat alle mogelijke gegevens direct oproepbaar maakt.

Met een druk op de knop zal de uitslag van de competitie meteen zichtbaar zijn, desgewenst met alle mogelijk details. Bovendien zijn de beoordelingen van de juryleden meteen te lezen, evenals die van de schaduw-juryleden. De formulieren worden vantevoren, ook weer door de computer, samengesteld. Achtergrondgegevens over de wedstrijden, de deelnemers, de juryleden, de administrateurs en de liedjes worden opgeslagen en blijven beschikbaar voor een volgende conventie.

De uitslag kan gelezen worden aan de hand van de volgorde, maar ook alfabetisch. Dat is ook mogelijk als het programma eenmaal op een website is gezet.

De Engelsman John Penketh heeft het programma ontwikkeld. Het wordt ook al gebruikt op de website van BABS. Penketh is enkele weken geleden een weekend in Nederland geweest om zijn programma uit te leggen aan degenen die er in november mee moeten werken.

Hij zal zelf tijdens de conventie assistentie komen verlenen om het registreren van de uitslag vlekkeloos te laten verlopen.

DABS tunes

is een uitgave van

The Dutch Association of Barbershop

Singers DABS

ISSN-nummer 1567-1127

Redactieadres:

Jacques de Jong

Koningin Julianaweg 16

3628 BN Kockengen

Telefoon 0346-241500

e-mail: joebarbershop@hetnet.nl**Bestuur DABS****President: Johan Kruyt**

Columba 13, 3402 HD IJsselstein

030 - 688 21 32

e-mail: johankruyt.dabs@kabelfoon.nl**Secretaris: Leo Guikers**

Achtste Buitenpepers 5

5231 LH 's-Hertogenbosch

073 - 641 53 73

e-mail: leoguikers.dabs@home.nl**Penningmeester: Mebius Langhout**

Hilleburen 32, 9005 PV Wergea

058 - 213 19 75

e-mail: mebius.langhout@freeler.nl

bank: ABN-Amrobank

bankrekening: 49.66.83.632, tnv DABS

Algemeen lid: Toon de Vos

Loopheuvel 2, 5685 BD Best

0499-332772

toon@unlimitedbarbershop.com

Algemeen lid en pr-officer: Mart Vegelien

Watteradmolen 51,

1703 PC Heerhugowaard

072 - 571 19 11

e-mail: pr-officer@dabs.nl**Muziekbibliotheek: Tjakko Hoekstra**

Evertsenstraat 1, 4461 XN Goes

0113 - 21 32 54

e-mail: keychng@worldonline.nl**Musical Coördinator: Herman Feitsma**

Klavermeen 1, 3844 PR Harderwijk

0341 - 41 80 08

email: h.feitsma@hccnet.nl**Editor DABS-Tunes: Jacques de Jong**

Kon. Julianaweg 16

3628 BN Kockengen

0346 - 24 15 00

e-mail: joebarbershop@hetnet.nl

Conventie belooft levendig evenement te worden

In allerlei opzichten belooft de conventie van november (over een maand!) een interessante conventie te worden, rijk aan optredens van allerlei koren en allerlei kwartetten. Zo heeft het Engelse koor *Thames Valley Chorus* (waarvan de onlangs overleden Steve Hall dirigent was) toegezegd te komen als mike cooler.

Dit Engelse koor en *Whale City Sound*, waarvan Steve Hall coach was, zullen op zaterdagavond samen de song *Softly* zingen, als eerbetoon aan de overleden dirigent die ook hier in Nederland bekendheid genoot als coach en als docent bij het intensieve dirigentenprogramma. De weduwe van Steve Hall, Rhiannon, komt mee, op uitnodiging van DABS. Met *Thames Valley Chorus* komt ook het kwartet *Rockaholix* mee.

Drie kampioenen bij de vrouwenkoren hebben hun medewerking aan de conventie toegezegd. *Ladies First*, herhaaldelijk kampioen bij Bing!, heeft afgesproken naar Zaandam te komen. De *Rhine Singers* en *Flying High Singers*, kampioenen bij Holland Harmony en Sweet Adelines, hebben toegezegd op te treden in de show van zaterdagavond.

De jury bestaat uit de volgende leden: Roger Chanterelle en Peter Iseger voor de categorie Singing, David Morehen en Paul Davies voor Music, Ron Billard

en Kjell Lindberg voor Presentation bij de koren en Pru van de Bilt bij de kwartetten.

Het vrouwenkoor *West Side Sound* is actief betrokken bij de organisatie. Het zaalmanagement berust bij Emy Seel van dit koor, en talrijke andere leden treden op als begeleiders en sheriffs.

Entrée

Toegangskarten voor niet-deelnemers en publiek zijn verkrijgbaar door middel van een bestelformulier op de site www.dabs.nl/. Het formulier stuurt u voor 21 oktober naar de conventiepenningmeester mevrouw B. Robles de Medina, Hudsonlaan 356, 5623 NL Eindhoven.

Betalingen maakt u over op de Dabs Conventierekening nummer 69.23.23.031 ten name van B. Robles de Medina - CV9, Eindhoven.

Toegangskarten worden eind oktober toegestuurd.

Natuurlijk kunnen ook kaarten worden gekocht bij de DABS-balie in het Zaantheater, tenzij de zaal is uitverkocht.

Prijzen: kwartettencompetitie € 8, korencompetitie € 10, zaterdagavondshow € 12, masterclass en kwartettenshow gratis, zondagmiddagshow € 6.

Ingezonden

Begrijpelijk, maar toch...

Met verbazing en later kwaadheid, las ik in DABS-tunes van juni dat Heart of Holland Chorus 'onze' conventie heeft afgezegd. Een conventie waarop we trots mogen zijn om eraan mee te doen.

Ik weet best dat er bij een aantal problemen zijn met stemmen. Twee koren hebben geen tenors en dan wordt het onmogelijk om mee te doen, een ander koor heeft net een nieuwe (niet-barbershop) dirigent. Andere koren zijn nog te pril om op een behoorlijke manier songs ingestudeerd te hebben.

Best allemaal begrijpelijk, maar het excuus van een van onze oudste koren dat men het te veel vindt om een half jaar aan twee songs te wijden en dat men liever studeert op andere close harmony en dat optredens in het gedrang komen, gaat er bij mij niet in. Eigenlijk vindt ik het een grote schande!

Ik zing al vanaf de eerste DABS conventie en toen was er sprake van een conventie elk jaar. Dan kan ik er in komen dat het voor een koor te zwaar wordt om alleen maar bezig te zijn met conventiesongs, maar nu er om de twee jaar een conventie wordt gehouden mag dit toch geen excuus meer zijn. Ook hoeft het geen schande te zijn om geen eerste te worden.

Wees trots dat je barbershop zingt, lid bent van DABS en dat je je koor mag vertegenwoordigen op de nationale conventie, waaraan ook nog een hoop van je zangmaten handenvol werk hebben om dit te organiseren.

Menno Roelofsen, Lid Whale City Sound

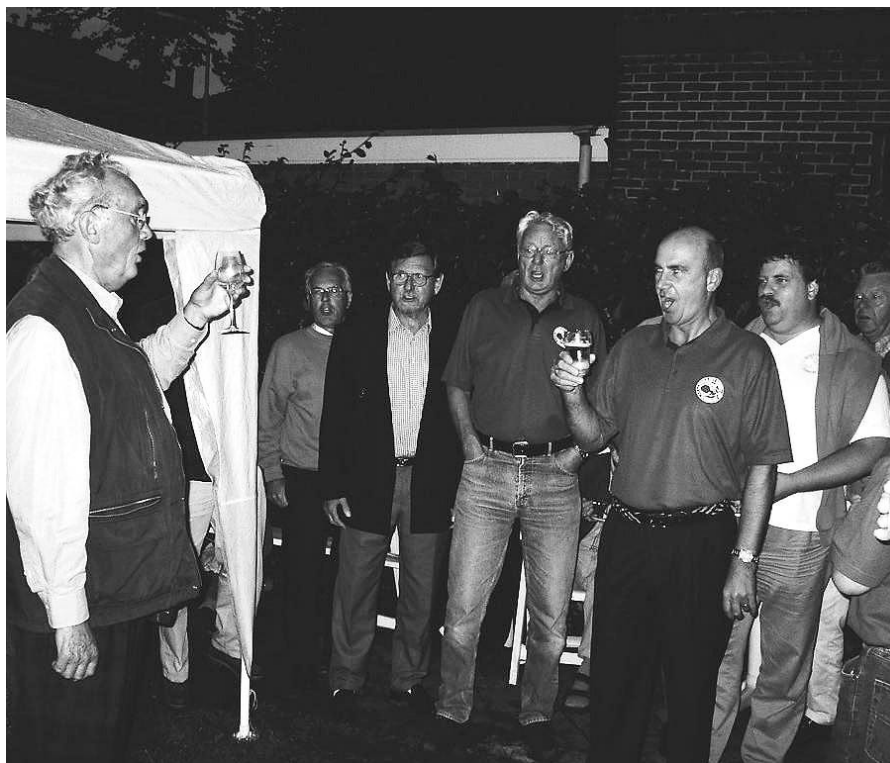
Eli Jeremiasse: de oudste. Of niet?

‘Het gevoel ergens bij te horen is voor mij belangrijker dan voor de derde keer met het koor als eerste te eindigen op de conventie’, merkt Eli Jeremiasse op als 75-jarige koorzanger van het Zaanse Whale City Sound, in de veronderstelling dat hij de oudste mannelijke barbershopper is van Nederland. ‘Ik was erg ontroerd toen de koorleden op 1 augustus met zovelen op mijn verjaardag kwamen. Dat bedoel ik met ergens bij horen.’

Jeremiasse zingt sinds een kleine tien jaar als een bronzen lead bij Whale City Sound. ‘Voor die tijd had ik nooit in een koor gezongen. Ja, vroeger wel, de psalmen en de gezangen in de banken van de Nederlands hervormde kerk, en bij de jeugdbeweging YMCA hielden ze ook van zingen. In dezelfde tijd dat ik barbershop ging zingen, ben ik ook lid geworden van de cantorij in de Zaanse Westerkerk. Een heel ander genre, maar ik beoefen ze allebei met grote overgave, ondanks de handicap dat ik geen noten kan lezen.’

‘Het leuke vind ik dat je met elkaar zo’n mooi geluid kunt produceren, zingen is ook zo ontspannend.’

Met zijn barbershopkoor is hij nu twee keer kampioen geworden. ‘Daar was ik heel trots op’, concludeert Jeremiasse, ‘maar na twee keer denk ik: laat een ander maar eens.’

Eli Jeremiasse (links) wordt toegezongen op zijn verjaardag.

‘Ik weet hoe fijn het is met z’n allen ergens naartoe te werken. Laat nu een ander dat eens ondervinden.’

Tot op de dag van zijn verjaardag was hij er niet helemaal zeker van de oudste barbershopper van het land te zijn. ‘Mocht het anders zijn, dan wil ik het graag weten’, zegt Jeremiasse. ‘Laten

de 75-plussers zich eens melden, misschien kunnen we elkaar eens ontmoeten.’

NASCHRIFT: Ook bij de redactie van dit blad is niet bekend wie nu echt de oudste mannelijke barbershopper van het land is. Laat het ons svp weten op het redactieadres.

Vocal Challenge op volle kracht verder

Na het vertrek van dirigent Floor van Erp is de toekomst van *Vocal Challenge* enkele maanden onzeker geweest. Tijdelijk dirigent Gerard van Amstel zag in eerste instantie vanwege drukke werkzaamheden op lange termijn geen ruimte om het koor te leiden. Toch raakte ook hij geboeid door het aparte geluid van eigentijdse a capella en hij arrangeerde zelfs een medley van Toto. Uiteindelijk heeft hij besloten om andere activiteiten af te stoten en definitief de leiding van *Vocal Challenge* op zich te nemen.

Dankzij Gerard gaat *Vocal Challenge* dus op volle kracht verder. Op 29 juni heeft het koor e samen met hem haar eerste optreden gehad in theater Wesopa in Weesp. Hier werden ook de twee nieuwste medleys — van De Dijk en van Toto — ten doop gehouden.

Gerard van Amstel

Gerard van Amstel studeerde slagwerk en koordirectie aan het Sweelinckconservatorium in Amsterdam.

Hij sloot zijn koordirectiestudie af in 1983 bij Jan Pasveer. Naast zijn werk als dirigent is hij componist/ arrangeur/producer voor de educatieve uitgeverij SGO Hoevelaken waarvoor hij muziek produceert in zijn eigen Amstelsound-studio.

Vocal Challenge is een mannenkoor van circa 25 leden en zingt eigentijdse a capella; een gemengd repertoire variërend van popsongs (zoals Eric Clapton en Toto) tot originele barbershop. Het koor kan nog nieuwe leden gebruiken. Het koor repeteert afwisselend op dinsdagavond of op zondag. En nu Gerard van Amstel de vaste leiding heeft, zijn er ook weer optredens.

Vocal Challenge doet ook weer mee aan de DABS-conventie van november in Zaandam. In 2001 werd het koor tweede.

Steve Hall: stemming in een song bepaalt alles

Steve Hall tijdens een dirigentendag in 1999.

Dinsdag 9 juli is de Engelse coach Steve Hall in Wrexham (Wales) gecremeerd, nadat hij op 28 juni, 44 jaar oud, was overleden. Steve Hall was niet alleen in Engeland geliefd bij de barbershop-zangers, ook in Nederland hebben velen hem gekend. Bij zijn crematie bevond zich een groep van twintig Nederlanders onder de ruim vijfhonderd belangstellenden. Steve Hall was eigenzinnig, soms brutaal, met een uitgesproken mening, maar ook een coach die vol kon schieten als het koor het gevoel toonde dat hij bedoelde. Daar ging het hem om, het gevoel in een lied. Hieronder enkele van zijn opvattingen.

Mood is all, schreef Steve Hall met grote letters op het bord tijdens een coaching. De stemming in een song is alles waar het om gaat, benadrukte Hall, als coach in dienst van de Britse barbershop-organisatie BABS. 'Heel af en toe kun je een ontroerend optreden meemaken. Dan heb ik het niet over een goed gezongen tag of een meeslepende intro, maar over een optreden dat echt ontroering wekt.. Dat gebeurt zelden.'

'Soms kunnen we onder de indruk raken van een prachtige stemtechniek. Dat komt doordat we enig benul hebben

'Emotionele lading moet altijd nadruk hebben'

van de beheersing die nodig is om een song prachtig zuiver te zingen. Maar zelfs de meest hartstochtelijke muziekfanaat zal na verloop van tijd afhaken op techniek alleen.'

Steve Hall bepleitte daarom altijd de emotionele lading van een song te benadrukken tijdens het zingen. Hij sloot stemtechniek en showmanschap niet uit, maar 'zonder de emotionele lading is een song nergens', vond hij.

De nadruk heeft de laatste jaren te veel gelegen op de techniek van het zingen, stelde hij vast, op de klank van de klinkers en het goed uitspreken van tweeklanken. Volgens hem keken de dirigenten te weinig naar het scheppen van sfeer, de artistieke kant van de uitvoering kreeg volgens Hall te weinig aandacht. 'Zonder artisticeit', zei hij, 'bereiken we maar de helft van wat we willen.'

In een handleiding constateerde hij: 'De sfeer bepaalt het type *sound* (timbre) dat we willen voortbrengen. En de *sound* is ondergeschikt aan de sfeer van de song.' Hij stelde wel als voorwaarde dat elk koorlid voor het bereiken van uitmuntendheid tijdens de uitvoering wel vocaal en zangtechnisch geschoold moet zijn.

Daarvan uitgaand kwam Hall tot de volgende stellingen:

1. de stemming van de muziek bepaalt het vocale timbre.
2. de stemming van de muziek bepaalt het tempo
3. de stemming van de muziek bepaalt de frasering (het opdelen van de tekst in zinnen of zinsdelen)
4. de stemming van de muziek bepaalt de lichaamstaal
5. de stemming van de muziek bepaalt de gezichtsuitdrukking

6. de stemming van de muziek bepaalt de mate van choreografische ondersteuning (bewegingen).

Van belang is daarbij dat de zanger weet wat hij zingt, het verhaal begrijpt en het gevoel dat erbij hoort.

In het rijtje van Steve Hall staat de choreografie onderaan. In zijn opvatting kunnen bewegingen op zichzelf wel mooi worden uitgevoerd, maar vaak komen ze niet overeen met de stemming van het stuk. Volgens de ideeën van Hall komen de lichaamstaal en de gezichtsuitdrukking eerst, dan pas volgt de choreografie.

Hij noemde het een fundamenteel gebrek als een dirigent of een coach er niet in slaagt een geschikte lichamelijke uitstraling bij het koor tot stand te brengen. Het maskeren van zo'n gebrek, zelfs met een goed gesynchroniseerde choreografie, verbetert de uitvoering niet als het artistieke elan ontbreekt, vond hij, integendeel, zulk bewegen maakt een vertolking ongeloofwaardig, niet overtuigend.

In zijn adviezen concludeert Steve Hall: 'Er bestaat niet één enkele goede manier om een song te brengen. Het enige criterium is dat de song het publiek moet ontroeren, zoals oorspronkelijk de bedoeling was.'

Jacques de Jong

Nederlandstalige barbershop vakkundig op cd

De tachtigjarige zangeres Sanny Day, als verpersoonlijking van de radio, figureert in nummer 14 op de cd van Radio Times die half juni is uitgekomen. 'Mijn hart klopt als een wekker' zingt ze met een geroutineerde stem waar een lang leven een voile overheen heeft gelegd. De verjaardag van Sanny Day was de oorsprong van de cd. Tussen de muzikale coryfeeën op haar feest stonden manager Harry Velleman en directeur Job Zomer van Munich Records, die bij het horen van gastkwartet Radio Times staandebeens besloten dat hier een plaat van moest komen.

Natuurlijk alles Nederlands, het handelsmerk van Radio Times, uitgezonderd Onder Moeders Paraplu, gezongen in de stijl van Johnny en Jones, deels in het Engels, deels met een accent. De oorsprong van Radio Times ligt, legt de bijsluiter uit, bij de vroegere bariton Kor de Vos die er bij Rob van der Meule op aandrang Nederlandse liedjes van vroeger te bewerken. Voor de cd had het kwartet er wel een paar, maar gaandeweg moest Van der Meule er nog een paar bij maken.

Voor de ouderen, voor wie er destijds weinig ander vertier was dan de radio, is de cd een feest van herkenning. Natuurlijk met het Boemeltje van Purmerend, al vaak gehoord tijdens live-optredens, maar ook Weet je nog wel, die avond in de regen, Als op het Leidscheplein de lichtjes weer eens

Accordeonist Gert van Ruiswinkel begeleidt Radio Times bij het nummer *Je bent als een wilde orchidee*

branden gaan, Zonnig Madeira. Namen als Jack Bulterman, Eddy Christiani, Cor Steijn drijven moeiteloos boven.

Voor jongeren bevat de plaat curieuze barbershop-zang, gezongen door vier geroutineerde zangers met een gedegen muzikaal verleden. Nederlandse barbershop klinkt onmiskenbaar anders dan Amerikaanse. Het is niet alleen de sfeer van de taal, het zijn ook de sterk gearticuleerde klinkers van het kwartet. De a's, de è's en de ij's klinken bepaald scherp. Op het eerste gehoor is dat het enig storende. Rob van der Meule laat in sommige *tags* een eigen, herkenbare

stijl van arrangeren horen. Afwisseling dankt de plaat aan het gebruik van instrumenten in enkele nummers, zoals een piano en een accordeon. Het studio-geluid is, volgens kenners, perfect.

Rob van der Meule: 'Het is voor ons steeds een plezier om dat Nederlandse muzikale erfgoed nieuw leven in te zingen met in barbershopstijl geschreven arrangementen.'

De plaat *Weet je nog wel...?*, uitgegeven door Munich Records, is onder nummer BMCD 344 verkrijgbaar in de reguliere platenwinkel.

Jacques de Jong

Jamboree helpt organisaties aan geld

DABS kan voor 2002 een bedrag van 2000 dollar (2000 euro) tegemoet zien uit het fonds van de World Harmony Council. De raad heeft daartoe besloten tijdens de conventie in Portland, USA. Het geld is afkomstig uit de opbrengst van de World Harmony Jamboree. Hieronder legt de directeur Joan Darrah uit wat de Jamboree betekent.

De Jamboree wordt steeds gehouden tijdens de internationale conventie van de SPEBSQSA, dit jaar voor de dertiende keer. Op het evenement presenteren zich zowel koren als kwartetten uit allerlei landen, meestal de vigerende kampioenen. Vaak zingen ze liederen in hun landstaal. In de Jamboree kun je muziek horen die je waarschijnlijk

nergens anders op de conventie hoort.

De Jamboree is een 'benefiet-show', waarvan de gehele opbrengst naar de *World Harmony Council* gaat (de Wereldraad voor Harmonie). Deze stelt het geld beschikbaar aan de aangesloten leden, mannen-, zowel als vrouwenorganisaties. Deze kunnen het geld gebruiken op verschillende manieren zoals de training van juryleden en coaches. Maar het geld wordt vaker besteed aan doelstellingen waarvan een groot aantal barbershoppers kan profiteren. Een goed voorbeeld was vorig jaar te zien in Duitsland, waar BinG! zijn toelage gebruikte om de onkosten voor het Amerikaanse kampioenskwartet *Michigan Jake* te dekken.

Op de trainings-sessies van de vier topzangers kwamen 115 deelnemers af, zodat

het profijt over velen werd verdeeld.

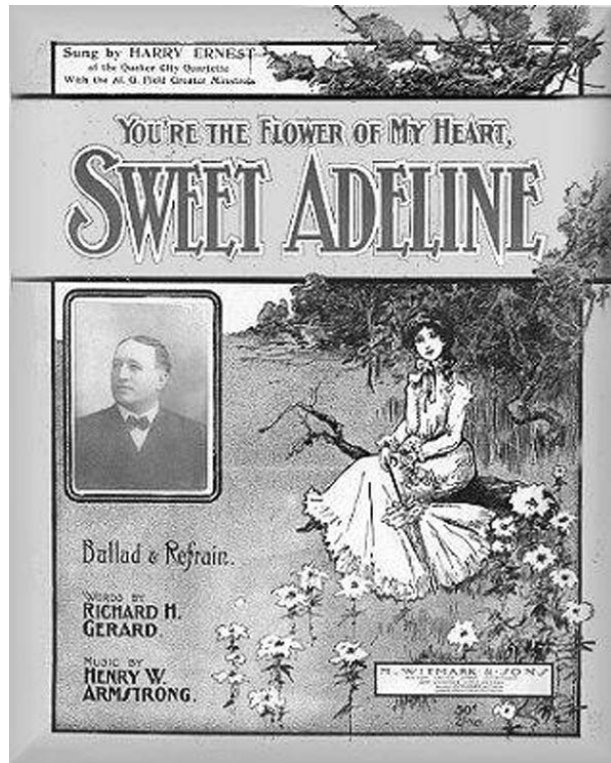
Ik wil benadrukken dat geen van de groepen in de Jamboree betaald wordt voor het optreden. Ook de organisatie en de leden van de World Harmony Council krijgen geen vergoeding, ze reizen op eigen kosten.

Joan Darrah

Naschrift redactie: De afgelopen jaren heeft ook Nederland profijt getrokken uit de opbrengst van de World Harmony Jamboree. Elk jaar is er wel een bedrag losgekomen van een paar duizend dollar. DABS heeft dat voornamelijk besteed aan de financiering van opleidingen in verschillende vormen, overeenkomstig de doelstelling dat zoveel mogelijk barbershoppers ervan kunnen profiteren.

Voor sommigen is nog steeds de vraag of het barbershop zingen echt bij de kapper vandaan komt. Welnu, barbershop werd inderdaad gezongen bij de kapper, maar zeker ook op de hoek van de straat, bij sociale activiteiten en in wachtkamers. De stijl is voortgekomen uit een mengeling van Afro-Amerikaanse invloeden, de Europese hymne-zangcultuur met daarbovenop de Amerikaanse traditie van amusementsmuziek.

Minstrelshows van midden 1800 werden vaak opgevoerd door blanke zangers met een zwarte grime (Al Jolson bijvoorbeeld), later ook door zwarte zangers zelf. Ze brachten songs en sketches gebaseerd op een geromantiseerde visie van het leven op de plantages. Toen de minstrelshow werd overwoekerd door de even populaire vaudeville (revue), bleef de traditie van close-harmony kwartetten bestaan, vaak als een act waarin muziek werd gecombineerd met racistische sketches die vandaag-de-dag niet meer zouden kunnen.

Werd barbershop echt gezongen bij de kapper?

De eerste associaties met de barbershop harmony stijl vinden we in zwarte kwartetten uit het zuiden van Amerika, rond 1870. Toen zongen daar kwartetten als *The American Four* en *The Hamtown Students*. De Afrikaanse invloed is speciaal merkbaar in het improviserende karakter, en het 'verbuigen' van de melodie om harmonische akkoorden te bereiken in *swipes* en *snakes* (speciale manieren om een akkoord te zingen – JqJ). Zwarte kwartetten die hun akkoorden lieten 'ringen', waren vaak te vinden op plekken als de scheersalon van Joe Sarpy in St. Louis en ook in Jacksonville, Florida waar de zwarte historicus James Weldon Johnson schreef dat 'elke kapsalon zijn eigen kwartet lijkt te hebben'.

Het woord *barbershop* in verband met harmonisch zingen werd het eerst als geschreven woord gebruikt in de song *Play that Barbershop Chord*, een bewijs dat de term in het spraakgebruik al werd toegepast. (De song is nog te horen in een uitvoering van Judy Garland, op de cd *Judy Garland, The*

Hollywood Years, label Blue Moon nummer BMCD 7004 - JqJ)

De schrijvers van populaire muziek vonden hun bestaan door rekening te houden met de wensen en de smaak van de muzikrecreant. Destijds (begin 1900) werd bladmuziek gekocht zoals wij tegenwoordig cd's kopen. Om in die tijd een hit te scoren, moesten de liedjes makkelijk te zingen zijn door een gemiddelde zanger met een gemiddeld vocaal bereik en een gemiddelde stembeheersing. Dit vereiste liedjes met een eenvoudige, rechttoe rechtaan melodie, en sentimentele, alledaagse thema's. De bladmuziek had in die tijd vaak ook een instrumentaal arrangement erbij voor piano of ukelele, en een vocaal arrangement voor mannenkwartet.

De grammofoon maakte het mogelijk om snel de nieuwe populaire songs te horen. Professionele kwartetten namen honderden songs op voor allerlei labels. Daarmee werd de verkoop van bladmuziek ook gestimuleerd. Het lied *You're the Flower of My Heart, Sweet Adeline* veroverde de harten van harmony-liefhebbers niet alleen omdat

de akkoorden zo makkelijk waren, maar ook omdat het lied zwaar werd gepromoot door het populaire *Quaker City Four* kwartet en anderen.

Met de komst van de radio veranderde er iets in de Amerikaanse populaire muziek. Liedjesschrijvers produceerden meer verfijnde melodieën voor professionele zangers op radio en grammofoon. Deze songs leidden niet zo makkelijk tot voor-de-vuist-weg akkoorden, omdat ze meer nadruk legden op jazz ritmes en -melodieën, die beter geschikt waren om te dansen dan om gezamenlijk te zingen.

Toch hielden de kwartetten op de radio het close harmony-zingen populair bij amateurzangers. En bij die zangers begon de herleving van barbershop harmony, die een officieel fundament kreeg in 1938, toen in Tulsa, Oklahoma, de *Society for the Preservation and Encouragement of Barbershop Quartet Singing in America*.

Bron: SPEBSQSA
Bewerking: Jacques de Jong

Special Four als straatmuzikanten

Via de site www.leidenpromotie.nl, kwam ik toevallig terecht op het straatmuzikantenconcours De Gouden Pet dat elk jaar in het centrum van Leiden wordt gehouden. Dit jaar al voor de 16e keer op 7 juli. Het leek ons wel leuk als kwartet *Special Four* om daar aan deel te nemen. Niet alleen als dagje-uit maar ook om meer ervaring op doen met voor publiek te zingen. Bovendien kon het promotie voor barbershop zijn, omdat Leiden voorzover wij weten geen barbershopkoor of -kwartet heeft.

Bij de papieren die we opgestuurd kregen, zat een plattegrond van Leiden, een reiskostenvergoeding-formulier en een gratis parkeerkaart. Bij aankomst kregen we bovendien een lunchpakket en voor elk kwartetlid drie consumptiebonnen. De organisatie zat goed in elkaar.

We begonnen om 13 uur vervolgens stonden we elk heel uur op een andere hoek van de straat tot half vijf. Elk optreden moest een half uur duren. Een rondlopende jury beoordeelde de deelnemers en om 17.00 uur werden zes finalisten bekend gemaakt die op het stadhuisplein streden om in de prijzen te vallen. Die prijzen waren niet mis.

De eerste plaats ging om de fel begeerde 'gouden pet' met een geldprijs van € 500 (ja niet mis), de tweede prijs bedroeg € 250 en de derde € 125.

Special Four in Leiden. Van links af Jos Horeman, Maas van de Hoorn, Gerard van Laar en Jan Schuurman van Rouwendal. Lead Maas van de Hoorn wordt na de conventie opgevolgd door Toon Franke.

Er deden meer dan dertig groepen mee. Het was ons na korte tijd wel duidelijk dat we geen prijs zouden krijgen, omdat straatmuzikanten nu eenmaal een heel ander soort muziek brengen met hun instrumenten.

Toch kregen we kregen veel aandacht

en complimenten van het publiek voor de soort zang en de kwaliteit die we daar in de openlucht brachten. Het was voor ons als kwartet een hele leuke ervaring en we zijn zeker van plan volgend jaar weer mee te doen.

Jan Schuurman van Rouwendal

Oisterwijk podium voor zingend Nederland

Speciaal om a capella muziek een podium te bieden is vorig jaar de organisatie Groeten uit Oisterwijk van start gegaan.

In eerste instantie spitste de programmering zich toe op barbershop, doordat mede-initiatiefneemster Anneke Dam zelf in het plaatselijke vrouwenkoor *The Singing Pearls* zingt. Maar langzaam krijgt barbershop gezelschap van het hele brede scala dat er in zingend Nederland te genieten valt. Het eerste seizoen bracht onder andere optredens van *The Rhine Singers* en *IJsselstein Show Chorus*.

De publieke belangstelling bleek wisselend, maar toch voldoende om er een tweede seizoen aan te plakken. Dat brengt op 5 oktober mannenkwartet Radio Times, vrouwenkwartet *Four For Tea* en mannenkoor *Lake District Sound*, op 18 januari vrouwenkoor

Sound Waves, *Harvey's Angels* en mannenkoor *Unlimited*, en op 10 mei mannengroep *Touch Down* en *Nopsis Natropje*, telkens feestelijk afgesloten met een afterglow.

Voorafgaand aan het concert op 10 mei bereidt Groeten uit Oisterwijk een a-capella-middag voor, met workshops over wereldmuziek en pop, met onder andere ex-Flying Pickets-bas Chris Brooker als coach.

Naast a capella organiseert Groeten uit Oisterwijk ook andere podiumkunst die in gevestigde theaters onderbelicht blijft.

Een toegangsbewijs per concert kost 12 euro. Wie vóór 5 oktober reserveert, profiteert van de totaal-prijs van 30 euro voor de serie van drie a-capella-concerten. Kinderen tot 12 jaar hebben gratis toegang onder begeleiding van hun ouders.

Masters of Harmony eerste in Amerika

De *Masters of Harmony* uit Californië zijn op de Amerikaanse conventie in juli (Portland, Oregon) eerste geworden bij de koren. Ze behaalden met twee songs voor elk onderdeel (Music, Presentation, Singing) meer dan 450 punten, totaal 2758. Het was van de finalisten het grootste koor: 133 man.

Tweede werd juist een van de kleinere koren, het Canadese *The Northern Lights* uit Toronto (48 man), dat scoorde vooral op muzikaliteit. Derde werden de *Alexandria Harmonizers*, Virginia, dat al enkele jaren tegen de top aan zit.

Bij de kwartetten eindigde *Four Voices* als eerste (voor zes songs 7888 punten). Tweede en derde werden *Uptown Sound* en *Power Play*. Het Nederlandse *Radio Times* eindigde als 43ste.

Kopij DABS tunes

De volgende DABS tunes verschijnt eind december. Kopij graag vóór 1 december bij de redactie. Aanleveren bij voorkeur per e-mail. De volgende nummers verschijnen eind maart, eind juni, eind september en eind december 2003.

Redactie-adres:

Koningin Julianaweg 16,
3628 BN Kockengen.

E-mail:

joebarbershop@hetnet.nl

Agenda

In deze rubriek staan vooral evenementen die barbershoporganisaties zelf organiseren. Soms ook evenementen waarvan de redactie denkt dat ze voor barbershoppers interessant zijn. Organisaties gelieven hun programma's op te sturen aan de redactie, zie hierboven.

29 september

Dirigentendag

De Drumptse Hof, Tiel

Zaterdag 5 oktober, 20 uur

Barbershop- en closeharmony-avond

Kunstkring, Stationsstraat, Oisterwijk met vrouwenkwartet Four for the tea uit Hilvarenbeek, mannenbarbershop-koor Lake District Sound, mannenkwartet Radio Times. Afterglow. Kaarten à € 12 aan de zaal. Reserveren: 013-5210175 of via e-mail: vofguo@hotmail.com

Zondag 27 oktober, 15.00 uur

Lustrumconcert vrouwenkoor 4Tune

Sociaal-cultureel centrum Maldensteijn, Kerkplein 8, Malden. Kaarten € 8,- (voorverkoop) of € 10,- aan de kassa. Kinderen tot 12 jaar: € 5,-. Voorverkoopadres: Bruna, Winkelcentrum 15-17, Malden. Reserveren: 024-358 19 44 of 024-358 25 35

Vrijdag 1 tm zondag 3 november

DABS conventie

Zaantheater, Zaandam.
Zie ook elders in dit blad.

Vrijdag 29 november

Workshop Showmanship van Amerikaanse Cindy Hansen (Sweet Adelines). Zie ook elders in dit blad.

Zaterdag 18 januari 2003, 20 uur:

Barbershop- en closeharmony-avond Kunstkring, Stationsstraat, Oisterwijk.

Optredens van vrouwenbarbershop-koor Sound Waves, vrouwenbarbershopkwartet Harvey's Angels, mannenbarbershopkwartet Unlimited. Afterglow. Kaarten à € 12 aan de zaal. Reserveren: 013-5210175

Zaterdag 10 mei 2003, 20 uur

Barbershop- en closeharmony-avond

Dubbelconcert met Touch Down en Nopsie Natropje, vrouwenkwartet in wereldmuziek. Afterglow. Kaarten à € 12 aan de zaal. Reserveren: 013-5210175

Showmanship speciaal voor de mannen

Showmanship, showmanschap, dat is waar het om gaat bij een workshop van Cindy Hansen (Sweet Adelines), die op vrijdag 29 november wordt gehouden. Wie daaraan meedoet, zal als een andere zanger de deur uit gaan. Want een sessie met Cindy Hansen is een belevenis die de deelnemers, maar ook de toeschouwers onmogelijk koud kan laten.

Showmanship behoort bij Sweet Adelines tot de categorieën waarop een koor of kwartet wordt beoordeeld (naast Music, Singing en Presentation). In een gesprek daarover met president

Johan Kruyt ging Sweet Adelines Nederland akkoord met het idee om coach Cindy Hansen (die dan voor de vrouwen in Nederland is) een avond 'uit te lenen' aan de mannen om hen de categorie beter te laten kennen. Presidente Elise van Ruth: 'Dat lukt het best als je de deelnemers ermee confronteert. Wij zijn gaan kijken of er niet een gelegenheid gecreëerd kon worden om jullie leden aan den lijve te laten voelen wat 'showmanship' bij Sweet Adelines inhoudt. Het idee voor jullie een workshop te organiseren leek ons het leukst, zodat al jullie leden

daarvan kunnen profiteren. Wij hopen hiermee tegemoet te komen aan de behoefte die ook bij de mannen bestaat om dit extra tintje aan hun barbershopping toe te voegen. Cindy Hansen is een getalenteerde coach en jullie zullen zeker van haar genieten.'

Whale City Sound in Zaandam heeft zich reeds beschikbaar gesteld als 'proefkonijn'. Maar andere koren kunnen zich nog melden, evenals toeschouwers, want die hebben er minstens zoveel aan als de zangers.

Nadere mededelingen volgen

'Duketown' happy met nieuwe dirigent

De *Duketown Barbershop Singers* uit 's-Hertogenbosch werden in februari geleden in rep en roer gebracht. De dirigent gaf aan na nog drie repetities te stoppen. Een dirigent vinden, liefst met kennis van barbershop is ongeveer als het zoeken naar een naald in tien hooibergen.

Na een oproep in Balknieuws en na twintig dirigenten gebeld te hebben, kwam er licht in de duisternis op de BinG!-conventie in Bremen op 23 maart. Ben Schut wees mij op een dirigente die misschien geïnteresseerd

zou zijn om een mannenkoor te dirigeren en die daar misschien ook nog wel tijd voor had.

Een oriënterend gesprekje was positief en ze wilde erover denken. Het Probleem ook aangekaart bij Rinia Roethof, die toezegde mee uit te kijken. Even later kwam Rinia op mij af en zei 'ik heb het voor je geregeld', ze kwam met dezelfde persoon als Ben.

Korte tijd later hadden we een proefdirectie onder Mieke van Uum, spannend voor koor en dirigent en het klikte! Er volgde een korte

nabespreking en toen hadden we een nieuwe dirigent, we kunnen nu dus ook mee doen aan de DABS-conventie in november 2002.

Met Mieke van Uum uit Ulft, lid van het koor de *Happy Singers* en het kwartet *Close 4Ever*, gaan de Duketown Barbershop Singers vol vertrouwen de toekomst tegemoet.

Met veel dank aan iedereen die heeft meegewerkt.

Theo van Heijningen
voorzitter Duketown Barbershop Singers